

Старший електромеханік Іван-Мирослав ЛОЗИНСЬКИЙ: “У технічній роботі завжди є творчий момент”

Іван-Мирослав Лозинський (ще донедавна старший електромеханік вибіркового ЛАЗу Другої дистанції сигналізації і зв'язку) стверджує, що не ставив перед собою мету стати раціоналізатором, а просто займався улюбленою справою.

А тим часом у його трудову книжку додатково вклеїли кілька сторінок, щоб вмістити всі записи про подяки та рацпропозиції. За зразкову працю начальник залізниці нагородив його іменним годинником. Ті, хто знайомий з Мирославом Лозинським, знають його як Спеціаліста з великої літери, а ще – неординарну особистість і цікавого співрозмовника.

– Мирославе Теодоровичу, з чого почалося ваше захоплення радіотехнікою?

– Усе визначилось ще в дитинстві. У нашій родині радіотехнікою ніхто не цікавився. Батько був економістом-бухгалтером, мама – бухгалтером, обоє працювали на фанерному заводі в Рясному. У нас вдома часто бувала мамина молодша сестра, яка навчалась у технікумі радянської торгівлі. Я вчився тоді, здається, у третьому класі, коли натрапив на її шкільний підручник із фізики. Досі пам'ятаю зображений там телефонний капсуль, його будову: мембрану, намотані дроти. Пригадую також той “капельюшок”, який у ті часи висів на стовпі й розголюшував новини. В оселях натомість були радіоточки, і от я сам зробив навушник, щоб слухати радіопередачі.

– Батьки схвальною Ваші заняття?

– Дід критикував мене за таке захоплення, батько дивився на це скептично, а мама трохи підтримувала. Давала мені потай від тата дрібні гроші на радіодеталі. Мені було незручно брати гроші на радіодеталі в тітки, і я відмовлявся. Тоді вона шукала підхід через свого чоловіка. Він цікавився в мене, що я хочу зробити, розпитував, що для цього потрібно, якого саме транзистора бракує. У мене тоді не було П5Д, і він несподівано для мене пішов та й купив його мені.

– Улюблена справа вплинула на вибір професії?

– Вона стала визначальною. Після школи я поступав у Львівський політехнічний інститут. Тут мене спіткала невдача, і я вирішив повторити спробу наступного року. І, щоб не гаяти часу, пішов працювати на телефонну станцію. Начальник станції глянув на мене і сказав: “Підеш учнем у майстерню”. Я наважився заперечити: “Чому учнем? Я децю знаю”. Тоді він відкрив апарат “Строитель”, показав мені його схему й поставив мені кілька запитань. Я відповів. Начальник сказав: “Добре. Другий розряд”. Пропрацював я в майстерні кілька місяців і здав на третій. Після цього мене помітили, забрали в експлуатаційний відділ, де я вже ходив ремонтувати прилади по квартирах. Досить швидко доріс до п'ятого розряду. Це працював на півставки в ательє індивідуального пошиву. Ремонтував там підсилювачі. Обслуговував десять таких закладів у центрі Львова.

Коли прийшла пора – пішов служити в армію, у військову частину в Бердичеві. Через плутанину потрапив не в полк зв'язку, як планувалося, а в танкісти. До речі, зріст у мене 179 сантиметрів, а в танкісти тоді брали хлопців не вищих за 175. Тоді мені у моїх документах для порядку “соротили” зріст до 175 см. Зважаючи на це, я написав батькам у листі, що став нижчим на чотири сантиметри. У найближчу суботу перелякані батьки прийшли, щоб з'ясувати, що трапилось. Довелось пояснювати.

– А як Ви потрапили на залізницю?

– Після служби в армії зустрів друга, який підказав, що є місце в майстерні трамвайного управління. Туди я й пішов працювати. За кілька років завоював певний авторитет та довіру керівництва, але...

Сталось так, що у нас працював на півставки Михайло Михайлович Юрчак. Друг розповів мені, що цей чоловік – якийсь начальник із залізниці. Яким же було моє здивування, коли згодом Михайло Михайлович підійшов до мене й запропонував мені перейти на залізницю. Працював я у Другій дистанції сигналізації і зв'язку, спочатку невдовго в цеху місцевого зв'язку, а потім перейшов у вибірково-лінійний апаратний зал (ЛАЗ), де був старшим електромеханіком той же Михайло Юрчак. Вісім років я працював електромеханіком у зміні. А коли Михайло Михайлович став начальником дільниці, мені несподівано запропонували посаду старшого електромеханіка.

– Як Вам працювалося на цій посаді?

– Спочатку було трохи складно. Михайло Михайлович уже мав певний авторитет, повагу в колективі. А тут раптом я, молодий ще, став начальником цеху. Ставлення до мене було, звичайно, інше. Однак мені пощастило з колективом, у нас ніколи не було серйозних конфліктів.

– У Вашому житті були люди, яких ви можете назвати своїми вчителями чи яких особливо поважаєте?

– Так. Коли я прийшов працювати в ЛАЗ, то працював у зміні з Володимиром Мачинським, у якого багато чому навчився. Ще я вважаю своїм наставником Михайла Михайловича Юрчак. Стосунки у нас, щоправда, були непрості, як у Лобановського з Блохіним. Але я поважаю Михайла Михайловича, бо він, на мою думку, – непересячана особистість, і я завжди радий спілкуванню з ним. Дуже принципово ставився до роботи колишній заступник начальника дистанції зі зв'язку Микола Дмитрович Майструк. Ми з ним досі в хороших, дружніх стосунках, і я це особливо ціную.

– Ви працювали в період кризи 90-х років. Чи були ці часи важкими за нинішню кризу?

– Зараз значно важче, ніж тоді. Справа в тому, що тоді були ще добре підібрані кадри. Безумовно, було важко: грошей було мало, зарплату видавали продуктами тощо. Але в колективі була згуртованість і взаєморозуміння, а зараз кожен дивиться у свій бік. Актуально залишається проблема кадрів. Нам потрібні люди, які працюватимуть у нас довгий час, бо на підготовку працівника витрачається щонайменше два роки. Тому тут потрібен точний підбір. Колись, і ще донедавна, старший механік мав можливість вибрати працівників. Я сам провів не одну таку співбесіду. Не влаштовував іспитів, просто розмовляв і вже за самою реакцією, за іскоркою в очах, за швидкістю мислення, комунікабельністю бачив – підходить нам людина чи ні. Сьогодні, на мою думку, питанню підбору кадрів приділяється менше уваги, воно вже

не розглядається, як “наріжний камінь”, а дарма. І справа тут далеко не в міжнародній кризі, не в гонінні ні високе керівництво, ні керівництво залізниці. Це питання повинно вирішуватись на місцях.

– Як Ви вважаєте, різноманітні заохочення впливають на якість роботи працівника?

– Безумовно. Людині приємно, коли її старання помічають і поцінують. Премії, грамоти, нагороди, цінні подарунки – усе це має значення для кожної людини. От цього року мені вручили годинник від начальника залізниці. Позолочений, зі швейцарським механізмом, з гарним ремінцем і, звичайно ж, з іменним написом. Зрозуміло, що це – дорогий подарунок, але для мене його вартість навіть вища за реальну, бо це – особлива оцінка моєї праці.

– Скільки часу Ви пропрацювали старшим електромеханіком?

– Мій попередник, Михайло Юрчак, пропрацював на посаді старшого електромеханіка дванадцять років. Він жартома говорив, що це рекорд для книги Гіннеса. Я ж пропрацював на цій посаді двадцять сім років.

Коли постало питання, “йти на пенсію чи ще трохи попрацювати”, я одразу вирішив піти. Інколи дивуюся, що стільки витривав на посаді старшого електромеханіка. Напевно, це тому, що я робив те, що вмів робити, і ця робота мені подобалась. Але взагалі-то я на посаді “засидівся”. Дотримуюсь думки, що на будь-якій керівній посаді людина повинна працювати не більше десяти років.

– Вам пропонували вищу посаду?

– Було, пропонували йти заступником начальника служби сигналізації та зв'язку, але я відмовився, бо не мав вищої освіти. Технікум я закінчив екстерном, коли став старшим електромеханіком, бо посада вимагала. Я за характером і по своїй суті – радіоелектронік, і, відколи прийшов на роботу на залізницю, нікому не поступався рівнем технічних знань, навіть тим, котрі мали вищу освіту. Проте я шкодюю, що не маю вищої освіти. Вона дала б мені свого часу більше можливостей для кар'єрного росту, я зміг би краще забезпечити дітей, мати кращі житлові умови.

– Чи запам'яталися Вам робочі завдання, від виконання яких Ви отримали особливе задоволення?

– Такого було багато. Наприклад, переобладнання колись у ЛАЗі, навіть недавнє випробування нової апаратури з поляками. Там також втілились деякі мої ідеї стосовно переходу з їхньої чотирипроводної цифрової схеми на нашу двопровідну. Вони навіть назвали це “варіантом Лозинського в системі Вавжанковського”.

А поза роботою також багато речей зробив із задоволенням. Останнє – ламповий підсилювач у стилі ретро. Якось зателефонував старший син з Німеччини, сказав, що в Європі зараз мода на такі речі, вони коштують по кілька тисяч євро. От я й пообіцяв йому такий подарунок. Знайшов в Інтернеті потрібну літературу, виписав собі, які деталі та лампи потрібні для цього. Походив по базарах, відшукав старі лампи і зробив.

– Нам сказали, що у Вашу трудову книжку довелось вклеювати аркуші. Скільки там записів, про що вони?

– Це правда, вклеєно чотири сторінки. Це не рахував і не читав усього, що там записано, але бачив, що багато подяк за рацпропозиції. Ще колись у мене їх було за п'ятдесят. Пригадую, що до ювілею жовтневої революції робив цікаву схему для святкового освітлення висотних будинків по вулиці Любінській. У задумі було так: три ракети, викидані з лампочок, летять, рухаючись вгору (від першого до десятого поверху), а вгорі три зірки миготять промінням.

– Чи намагалися Ви зацікавити радіо-

електронікою своїх дітей?

– Я маю двох синів – Олега та Ореста. Змалку вони бачили, чим я займаюсь, придивлялись, запитували. Пригадую випадок: коли Олегові було три роки, то ми з дружиною часто відводили його до моєї мами, бо раз на двадцять змін наші зміни збігались. Після одного такого візиту мама мене сварила: “Чого ти дитину мучиш? Він мені показує схему телєвізора і питає: “Бабо, а со то?” А я звідки знаю? А він мені розказує: “То – динамік, то транзистор, а то...”

Зрештою, Олегу сподобалося програмування, він закінчив радіотехнічний факультет “Львівської політехніки” і зараз працює програмістом у приватній фірмі в Німеччині.

Орест закінчив фізичний факультет Львівського Національного університету ім. Івана Франка. Працює в рекламній фірмі інженером-дизайнером.

Зараз я з надією дивлюся на внука Матвія, може, його вдасться “заразити”. Поки що він ще дуже малий, але елементарне порозуміння ми вже знаходимо.

– Який відпочинок Ви любите?

– На водоймах. Особливо на морі. Люблю активний відпочинок: плавати, грати у футбол, волейбол, теніс. Посидіти можу хіба що за шахами.

Рибалити не люблю. Якось швагри, затяті рибалки, запросили мене з малим Орестом на рибалку. Вони вранці вже рибалять, а я ще сплю собі спокійнісенько. Орест мене будить: “Піди, тату, хоч одну рибину спіймай, бо мені соромно за тебе”.

А відпочиваючи в місті, кілька разів на рік буваю в оперному театрі. Там колись працював брат діда, забезпечував освітлення. Він мене туди брав ще малим. Його син грав в оркестрі на скрипці, а невістка була балериною.

– Як виглядає Ваша шкала особистісних цінностей?

– Найважливіше – фаховість людини. Кожен повинен мати якусь спеціальність, та й кожен, напевно, прагне бути кращим у своїй сфері. Далі – порядність. Є, звичайно, і конкуренція, і боротьба, але порядність обов'язково мусить бути. Не люблю я ледачих людей.

– Чому Ви поставили на перше місце фаховість?

– На мою думку, це – важливо. З фахівцями ніколи не нудно спілкуватися. А на загальну людину цікавить багато речей. Я, наприклад, окрім усього, на любительському рівні колекціоную монети. Маю невеличку колекцію грошових знаків: польських, німецьких, австрійських, російських, що були в обігу на території нашого краю. Є серед них і рідкісні, наприклад, пруська монета 1683 року, 25 срібних царських копійок, старий царський рубль і 5 рублів золотом.

Якось дідуся одного мого колеги попросив допомогти йому розібрати стайню і взяв мене на допомогу. Там ми знайшли мішечок, а в ньому написаний польською мовою заповіт про те, що хтось залишає двом дочкам у спадок 1920 крон. Було там по 100, по 200 крон і тисяча крон австрійських – 1902 року, були рідкісні польські окупаційні марки, були й злоті.

– Що для Вас означає улюблена робота?

– Коли займаєшся улюбленою справою, то від цього отримуєш задоволення.

Я пропрацював 42 роки. І весь цей час я робив те, що мені подобалось. При цьому, не сприйміть це як вихваляння, не пас задніх, а був десь ближче до елітної частини. Цим я також задоволений. У моїй технічній роботі завжди був творчий момент. Я розвивався, вдосконалювався, бо радіоелектроніка теж не стоїть на місці, за нею треба встигати, постійно бути готовим до змін.

Спілкувалася
Ольга ПАДКОВСЬКА